

साझापुरा
साझापुरा
 राष्ट्रिय दैनिक
 www.sajhakuranews.com

बालिका बलात्कार गरी हत्या गर्ने राई २० वर्षपछि पक्राउ
 हेटौडा, १५ साउन/पाँच वर्षीया नाबालिका बलात्कार गरी दुइगुना किलो हत्या गर्ने मकवानपुरका एक व्यक्तिलाई प्रहरीले २० वर्षपछि पक्राउ गरेको छ । पक्राउ पर्नेमा हेटौडा उपमहानगरपालिका वडा नं. ११ सिमलटार बस्ने ४५ वर्षीय सोमबहादुर राई रहेका छन् । जिल्ला प्रहरी कार्यालय मकवानपुरको समन्वयमा बागमती प्रदेश प्रहरी कार्यालय हेटौडालाई खोटेएको ठेगानले राईलाई श्रावण १३ गते रातिबार ललितपुरको गोदावरी नगरपालिका वडा नं.१४ बाट पक्राउ गरिएको बागमती प्रदेश प्रहरी प्रवक्ता एवं प्रहरीबिरोधकारीक विदेश रेग्मीले जानकारी दिए । उनका अनुसार राईले वि.सं. २०६० अर्को १८ गते हेटौडा उपमहानगरपालिका वडा नं.१० स्थित राप्ती सोलामा बलात्कार गरी दुइगुना किलो हत्या गरेका थिए । त्यसको भोलिपल्ट नाबालिका मृतवस्त्रमा फेला परेपछि प्रहरीले अनुसन्धान सुरु गरेको थियो । राईलाई जिल्ला अदालत मकवानपुरबाट ६ दिनको म्याद थप गरी जिल्ला प्रहरी कार्यालय मकवानपुरबाट अनुसन्धान प्रक्रिया अगाडि बढाइएको प्रवक्ता रेग्मीले बताए ।

सडक अतिक्रमिता संरचना हटाउने म्याद सकियो, अब के हुन्छ ?

साझापुरा संवाददाता
 हेटौडा, १५ साउन/ सडक विभाजन हेटौडालाई जारी हेटौडाको रातोमाटेथोक रातिपुन समको राजमार्ग क्षेत्रका अतिक्रमिता संरचना हटाउने म्याद सकियो । हेटौडा बजारको मुख्य सडक विस्तार गर्ने योजनाअनुसार जारी ३५ दिने सूचनाको समय सीमा १५ साउन मध्यरातबाट सकिएको हो । तर, आज मंगलवार १६ साउनबाट सडक विस्तार सुरु हुने भएपनि राजमार्ग क्षेत्रका घर धनीहरूले सर्वोच्च अदालतमा दायर गरेको रिटको छलफलका कारण तत्काललाई रोकिने भएको छ । सर्वोच्च अदालतले यसअघि छलफल गर्नुपर्ने देखिएको भन्ने १६ गतेसम्म संरचनामा कुनै श्रुति नपुऱ्याउन अप्पकालीन आदेश दिएको थियो ।

हेटौडा बजारको मुख्य सडक विस्तार गर्ने योजनाअनुसार जारी ३५ दिने सूचनाको समय सीमा १५ साउन मध्यरातबाट सकिएको हो । तर, आज मंगलवार १६ साउनबाट सडक विस्तार सुरु हुने भएपनि राजमार्ग क्षेत्रका घर धनीहरूले सर्वोच्च अदालतमा दायर गरेको रिटको छलफलका कारण तत्काललाई रोकिने भएको छ ।

हेटौडा बागमती प्रदेशको राजधानी भएपछि बढेको सवारी चाप र जनघनत्वले यहाँको सडक विस्तार अर्थात्सुदार्थ जस्तै बेसोनी राजमार्ग क्षेत्र विस्तारको क्रममा भत्केले घट्टाहाटको मुनामाथी सर्वोच्च अदालतमा रिट दायर गरिएको छ । सडक विभाजन कार्यालय हेटौडाले साउन १६ गतेबाट सुरु गर्ने भनेको सडक विस्तार कार्य तत्काल नहुने जनाएको छ । घर धनीले सर्वोच्च अदालतबाट अप्पकालीन आदेश लिएका कारण छलफलपछि सर्वोच्च अदालतबाट आउने निर्णयलाई कुनैको सडक विभाजन प्रमुख प्रिन्सिपलर रविश यादवले बताए ।

‘हामीले सर्वोच्च अदालतको आदेश अनुसार सडक विस्तार गर्ने सम्पूर्ण तयारी गरेका थियौं । तर, सर्वोच्च अदालतले फेरि छलफलमा बोलाएपछि काम तत्काललाई रोक्न परेको हो ।’, यादवले भने, ‘आज छलफलमा सर्वोच्चले अगाडि बढ्न आदेश दियो भने त्यसैअनुसार अगाडि बढ्छ सडक विस्तारमा रोक लगायो भने सर्वोच्चको आदेश त मान्ने पर्थौं ।’, उनले अदालतमा छलफलका लागि आइतबार काठमाडौं पुगेको जनाएका छन् । सडक विस्तारका सम्बन्धमा कानुनी परामर्शसमेत सिद्धरुको उनको भनाई छ ।

यादवले २०७८ सालमा सर्वोच्चबाट पूर्ण आदेश आइसकेकाले हाल घरधनीहरूले दायर गरेको रिट छलफलपछि खारेज हुने दाबी पनि गरेका छन् । कानुनले लोकेअनुसारभित्र भत्काउन यसअघि नै आदेश दिइसकेकाले सोही आदेशले निरन्तरता पाउने सम्भावना रहेको यादवले जानकारी दिए । हेटौडा उपमहानगरपालिका स्रोतकानुसार मंगलवार मकवानपुरका सुरक्षा निकाय, सरकारी अधिकारीहरूको बैठक बस्ने जनाइएको छ । सर्वोच्चबाट पछि आदेश आएपनि सडक विभाजनबाट जारी सूचनालाई आधार मानेर सडक विस्तार हुने जनाइएको छ । विभाजन प्रमुख यादवले यही सूचना अनिवार्य हुने दाबी गर्दै आइसकेका छन् ।

यसअघि सर्वोच्च अदालतले २५/२५ गज अर्काउन मिल्ने र त्यसभन्दा बढी अर्काउन परे अतिरिक्त दिनुपर्ने भनि उलेषणा आदेश दिएको थियो । अदालतले आदेशलाई टेकेर सडक कार्यालयले २५/२५ गज सडक अर्काउने तयारी गरेको हो । २५ गज भन्नाले २२

३५ दिनेभित्र नहुनेभन्दा सार्वजनिक सडक ऐन २०३१ अनुसार सडक विभाजन कार्यालयले नै भत्काउने र सो बापतको लागेने खर्च सम्बन्धित घरधनीबाटै असुलउपर गर्ने सडक विभाजन कार्यालय हेटौडाले जनाएको छ ।

प्रधानमन्त्रीले सञ्चार दिग्गज, मन्त्रीले जवाफ दिएका
 हेटौडा उपमहानगर पालिकाको बजार क्षेत्रमा पर्ने सडक विस्तारको विषय लिएर गएका घर धनी र व्यवसायीका नेताहरूलाई संघीय भौतिक पूर्वाधार तथा यातयात मन्त्राले कुनै अड्कन दिएन ।

पूर्वपरिचय राजमार्ग अन्तर्गत हेटौडाको राप्तीपुलदेखि पयलैयसम्मको सडक दायारबाध्य २५-२५ मिटर सडक विस्तार कार्य आज १६ साउनबाट सुरु हुने भएपछि घरधनी र व्यवसायीका नेताहरू काठमाडौंभित्र प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दासले प्रश्न र भौतिक-मन्त्री प्रकाश शर्मा भेट्न पुगेका थिए । मकवानपुरका साविकका मेरोकाका बाली, दीपक सिंह, विद्याधारीका बंसकार, रविश्रवणका सत्य रामचन्द्र राई, मकवानपुर उद्योग सचिवालय संरचना पूर्वअध्यक्षहरू बुद्धनाथ श्रेष्ठ, कुषा कट्टाबासकासत्य उपरिनेपालको दुवैसफलमा मन्त्री जवानले ठोस जवाफ नदिएको जनाइएको छ । मन्त्री जवानले हेटौडाको सडक विस्तारका

Join IT Career in HCC

Admission Open
 ↓
+2

Science Management
 → Computer Science
 → Hotel Management
 → Business Studies

Bachelor Program
 ↓
 BSc. CSIT
 BCA
 BBS
 (T.U. Affiliated)

यस **हेटौडा सिटी कलेज**मा **B.Sc.CSIT** कार्यक्रम अन्तर्गत दोस्रो वर्ष तेस्रो शत्र (Semester) मा अध्ययनरतछात्र **श्री दिनेश खरेल**ले त्रिभुवन विश्वविद्यालयद्वारा सञ्चालित प्रथम वर्ष प्रथम शत्रको परीक्षा **89.8 प्रतिशत (500 पुण्ड्रिमा 449 अंक प्राप्त)** ल्याई **नेपाल प्रथम** हुन सफल हुनुभएकोमा हार्दिक बधाई तथा उत्तरोत्तर प्रगतिको कामना गर्दछौं ।

साथै, **BSc. CSIT** र **BCA** को 11 औं सन्नेहको (2080 Batch) लागि **पु.वैश पढीशा तयारी कक्षा (Entrance Preparation Class)** सञ्चालन भइरहेको कुराको पनि सहष जानकारी गराइन्छ ।

हेटौडा सिटी कलेज/जेनिथ
 सम्पर्क : ०५७-५२६६६०, ९८५५०६९४४४, ९८५५०७७४१७, ९८५५०६७४३५

PHYSICS

Studying Science offers a vast range of career paths, from research and development to medicine and engineering.

Study + 2 SCIENCE
 BIOLOGY AND COMPUTER SCIENCE

CLASS STARTS FROM 15th SHRAWAN

HETAUDA SCHOOL OF MANAGEMENT
 "कडा अनुशासन, स्तरीय शिक्षा"
 For inquiry: **9855074222** **ENROLL NOW**

Hetauda-4, Makawanpur | info@hsm.edu.np | www.hsm.edu.np
 DELIVERING TOP-NOTCH EDUCATION SINCE 1995

"Education for Change"

2080 ADMISSION OPEN
 Enroll Now!!

+2 NEB

- Science
- Management
- Hotel Management
- Computer Science
- Business Studies
- Other programs BBS (TU)

Narayani College / TMMSS
 Scholarship Up to 100%
 Hetauda-10, Shrubandevi Road

फॉलोअप
 Quick Contact :
 Tel: 057-522136, 98536071876, 9849010803, 9843650653

नोट : यसै शैक्षिक सत्रदेखि फर्कौंघोर हट्टिया, कमाना र पदमपोसरी क्षेत्रमा यातायातको सुविधा संचालन गरिएको सहष जानकारी गराइन्छ ।

साझाकुरा

हाम्रो कुरा

पर्यटनमा उत्साह बढाऔं

नेपाल सरकार (मन्त्रिपरिषद्) को २०७४ साउन २९ को निर्णयानुसार नेपाल प्रमण वर्ष २०२० मनाउने घोषणा भयो । आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रमको प्रमण वर्षमा बीस लाख पर्यटक भित्र्याउने गरी विशेष कार्यक्रमका रूपमा यसलाई अवलम्वन गरियो । नेपाल प्रमण वर्षलाई प्रभावकारीरूपमा अगाडि बढाएर सन् २०२० मा २० लाख पर्यटक भित्र्याउन बागमती प्रदेश सरकारले योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन अगाडि बढायो । प्रदेश सरकारले दामन-कुलेखानी क्षेत्र तथा यस आसपासका क्षेत्रको विकास तथा विस्तार, सेलुड क्षेत्र तथा यसको आसपास क्षेत्रको विकास, गोञ्जलेो पास सञ्चालन, १० वटा हिलस्टेशन विकास कार्यक्रम, जुगल हिमाल आरोहण तथा हिमाली पदमार्ग सञ्चालनलाई प्राथमिकतामा राखी कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा जाले निर्णय गर्‍यो । तर, कोभिड-१९ महामारीबाट सबै योजना स्वगत हुनपुग्यो ।

कोभिड-१९ महामारीको प्रकोप सामान्य बन्दै गएको अवस्था छ । कोभिड-१९ को महामारी सुरु हुनुपूर्व नेपालका धेरै स्थानमा होटल तथा होम स्टेहरूमा नगानी सुरु भएको थियो तर, निर्माण सम्पन्न नहुँदै कोभिड-१९ महामारीले निर्माण कार्य अलपत्र भयो । कोभिड-१९ महामारी पछि विश्वव्यापी आर्थिक मन्दीले पर्यटन व्यवसायमा ठूलो नोक्सानी भयो । तर, अहिले पर्यटन व्यवसाय केही चलामयान बन्दैछ । विश्वसम्पदा सूचीमा सूचीकृत विश्वभर ६ सय ३० वटा सम्पदामध्ये नेपालमा १० वटा सम्पदा छन् । नेपालमा भएका १० वटा सम्पदामध्ये ८ वटा सम्पदा बागमती प्रदेशमा पर्दछन् । साहित्यिक पर्यटनमा त्रिशुली, सुनकोशी र भोटेकोशी नदीमा व्याफ्टिङ, भोटेकोशी र त्रिशुली नदीमा कायाकिङ, चितवनको जलवीर, काठमाडौंको सुन्दरीजल, ककनी, भुलकुली, सुनकोशी र भोटेकोशीमा क्यान्योनिङ, चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज र शिवपुरी राष्ट्रिय निकुञ्जमा गंगल सफारी, भोटेकोशीमा बज्जीजमिङ, काठमाडौं र नगरकोट क्षेत्रमा माउन्टेनबाइक टुर्स, लाइट्टाइ, गणेश हिमाल तथा रोल्पासिङ क्षेत्रमा पर्वतारोहण र नगरकोट, लाक्रीभञ्ज्याङ, शिवपुरी, डेढीडा र धुलिखेल, दामन तथा चित्लाङ क्षेत्र थाराम्याडिङका निमित्त उपयुक्त क्षेत्रहरू यस प्रदेशमा छन् । लाइट्टाइ उपत्यका पदमार्ग, लाइट्टाइ गोसाइँकुण्ड पदमार्ग, कालीचोटे पदमार्ग, लाइट्टाइ-हेलम्प पदमार्ग, गणेश हिमाल पदमार्ग, नगरकोट हेलम्प-उपत्यका पदमार्ग, काठमाडौं भ्याली पदमार्ग, लाइट्टाइ जुगल हिमाल पदमार्ग जस्ता मनोरम लामा छोट्टा पदमार्ग छन् । बागमती प्रदेश नेपालको सबभन्दा बढी पर्यटकीय सुविधा भएको प्रदेश हो ।

प्रदेश सरकारले ठूलो रकम विनियोजन गरी पर्यटन विकास आयोजनामाफर्त कार्यान्वयन गरिरहेको छ । मुडे, जिरी, सोपडाङ, संविथ्याली, दामन-चित्लाङ-कुलेखानी कम्प्लेक्स, हेलम्प-पाँचपोखरी, ललितपुरको कालेश्वर, रामेछापको शिवालय, सिन्धुलीगढी-बुकोट, चिन्चेश्वर र ककनी गरी १० स्थानलाई हिल स्टेशन घोषणा गरी ती क्षेत्रमा भौतिक पूर्वाधार निर्माण गर्न लागे छ । होमस्टे विकासका लागि हिलस्टालिटी व्यवस्थापन तालिम, नेचर काइड तथा भरियाको बीमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न लक्ष्य थियो । कम्प्युटिरी लज, जोखिम पदमार्गमा विश्रामघर, पदमार्गमा सोलार जडान, खानेपानीको सुविधा विकास तथा विस्तार गरिने कार्यक्रम कार्यान्वयन भयो । गौरीशंकर हिमाली पदयात्रा, गणेश हिमाल, जुगल, शैलुङ विकास कार्यक्रम, गोञ्जला पासलाई सुला गरी लाइट्टाइ-गोसाइँकुण्ड तथा तातोपानी र गौरीशंकर- रोल्पासिङसँग मिल्दक गरी पर्यटकीय पदमार्गको विकास सुरु गरियो । हरेक वर्ष नेपालीहरू अबी र्थेयाँ खर्च गरी विदेश घुम्न बाइरहेका छन् । पहिला नेपाल घुम्ने वातावरण मिलाउने गरी सरकारले त्यसतर्फ ध्यान दिनु जरुरी छ ।

सुशिल तिके

संवरको सबैभन्दा ठूलो, पुरानो र आफूलाई लोकतान्त्रिक ढलका रूपमा दावी गर्ने कांग्रेसको बैठक दिशाहीन भएर सम्पन्न भएको छ । देश जटिल संकटबाट थोरैको चुनौतीपूर्ण समस्या सम्पन्न बैठकले समस्या समाधानमा कुनै दिशानिर्देश गर्न सकेन ।

स्वामीय र संघीय तथा प्रदेश निर्वाचनमा टिकट वितरण गर्दा वा गठबन्धन गर्दा, निर्वाचनको समीक्षा गर्ने, निर्वाचन अगाडिभैको गठबन्धन टुटेर एमाले सहितको गठबन्धनबाट प्रचण्ड नेतृत्वमा सरकार बनाउनु वा अन्य महत्त्वपूर्ण निर्णय लिनुका कठोर केन्द्रीय कमिटीको बैठक बसेन । अर्थात्गम्भीर समस्या देखाइ, अर्थमन्त्रीले करका दर आफूखुसी बढाउनु र सिटी टिभी फुटेज डिलिट गर्दा, अष्टाचारको घाफ बढाउनु वा अन्य गम्भीर राजनीतिक र संवैधानिक सवालहरू उठ्दा पनि कांग्रेस बैठक बसेन । यति मात्र हैन विधान अनुसार प्रत्येक दुई महिनामा बस्नुपर्ने बैठक एक वर्ष भन्दा बढी समयमा पनि बसेन । यसले कांग्रेस नेतृत्वमार्थ गम्भीर प्रश्न उठ्यो ।

यति सबै हुँदा पनि आफूलाई लोकतान्त्रिक ढल भन्न कांग्रेस नेताहरूलाई लाज भने लागेन । चौतर्फी दबाव हुँदा पनि नसकेको बैठक अहिले एकाक बस्यो र समापित शेर बहादुर देउवा र उनको गुटलाई प्रफुल्ल बनाएर सम्पन्न भयो । तर, आम नागरिकको अन्धमा यो बैठक किन बस्यो र यसले राष्ट्रिय राजनीतिमा प्रभाव छोडेको के निर्णय भयो भने विश्लेषण गर्दा खास विषय भेटिँदैन ।

यो बैठकले आबको कांग्रेसको वैधानिक, वैचारिक अवस्था टाट पट्टेको देखिन्छ, जनताप्रतिको जवाफदेहिता पनि नरहेको देखिन्छ । राष्ट्रका जल्दाबल्दा सारलमा बोन आशयक नरहेको कांग्रेसको यो बैठक मूलतः तीन विषयमा केन्द्रित र सीमित रह्यो- देशका प्रशास, बाँचको बचाउ र महामारीको खालोचना ।

देशको प्रशास
पाटीलाई बर्षियो बनाउनका लागि नेतृत्व निर्माण महत्त्वपूर्ण हुन्छ । नेतृत्व जसो हुन्छ, पाटी संयोजन पनि त्यही अनुसार गतिशील र प्रभावकारी हुने हो । यस अवस्था नेतृत्वको विकास र संरक्षण जति आवश्यक हुन्छ, सी बखरदारी र आलोचना पनि आवश्यक हुन्छ । यसलाई सापेक्षतामा हेर्नुपर्नेमा कांग्रेसमा भने निदान फरक दृश्य देखियो ।

कांग्रेस बैठकमा अधिकांश केन्द्रीय सदस्यले आफ्नो आलोचनात्मक बनेको प्रयोग गर्न भन्दा पनि नेतृत्वको गुणगान र प्रशंसा गर्दै आफ्नो राजनीतिक दुनो सोझ्याउने काम मात्र गरे । बाहिरबाट हेर्दा देउवालाई प्रशंसा गर्नुपर्ने विषय पनि छन् । तर त्योभन्दा बढी आलोचना गर्नुपर्ने र उनले सुधार गर्नुपर्ने विषय छन् । तर बैठकमा यी विषय उठेनन् ।

आफू अनुसूच समस्तता विवरण गर्ने, सोही अनुसार कक्षावितरण प्रतिक्रिया बयान गर्ने र पाटी सत्ता कब्जा गर्ने । अनि त्त्रुत्वमा पुगेपछि

मुद्दा बिसेको कांग्रेस बैठक

निर्वाचनमा आफू अनुकूल मानिसलाई टिकट दिने, वित्तोजन गर्ने र उनीहरूको बसमा संघीय हुनको नेता भन्दै राज्यसत्तामा पुग्ने क्षेमा देउवा जति भबिर खेलाडी नेपालमा को होला र ? नभए आम रूपमा अस्फुल्ल नेताको परिचय बनाएका देउवा सवै नेतृत्वमा टिकटहन कसरी सम्भव हुनेथियो र ? वास्तवमा नेपालको राजनीति र पद्धति पनि यसै प्रकृतीको छ ।

पाँच पटक राज्य सत्ताको नेतृत्व गर्दा र दुईपटक पाटी सत्ताको नेतृत्व गर्दा देउवाले सम्भललस्यक एउटा पनि काम गर्न सकेनन् । राजनीतिक जीवनको उत्तरार्द्धमा राज्य सत्ता र पाटी सत्तामा उनको विम्व असफल नेताका रूपमा चर्चा परिचर्चा मइरहेको छ । देशमा पबेरी काण्ड, सलर बरिद-बिकीको अग्रस्य सुरु गरेको, प्रजातन्त्रलाई दरबाचमा बुकोएर संसर विघटन गरेको, कांग्रेस पाटी फुटाएको, अष्टाचारलाई संरक्षण गरेको, पाटीलाई नीति, विधि भन्दा पनि एकलौटी तिरकुटा रूपमा चलाएको जस्ता आरोप देउवामार्थि लागे नरहेका छन् ।

सार्वजनिक कार्यक्रममा आक्रोशित हुँदै प्रस्तुत हुने शैलीका कारण देउवा मात्र नभएर कांग्रेस समेतलाई असर परिरहेको छ । उनले राजनीतिबाट संन्यास लिएर नयाँ पुस्तालाई नेतृत्व हस्तांतरण गर्नुपर्ने वा पाटीमा चर्चिराधा फेरि एकपटक देउवाले आफू पाटीमा बर्षियो रहेको सन्देश दिएका छन् । उनले नेतृत्वमा आँखा नलगाउन पार्टीभित्रका विपक्षीलाई सन्देश दिने गरी बैठक सम्पन्न गरेका छन् ।

विधान अनुसार बैठक नराखेको, विभाग र अन्य तिकाय गठन नगरेको, भ्रात संगठनलाई प्रभावहीन बनाएको आरोप देउवालाई चर्को रूपमा लागेको थियो । पछिल्लो पटक नवकली मुटानी शरणार्थी प्रकरणमा श्रीमती आरुङ देउवा राणाको नाम जोडिएको र आफ्ना विश्वासिना नेता बालकृष्ण खाण हिरासतमा रहेको सन्देशमा पाटीको बैठक राखी यो विषयमा छलफल गर्न माग हुँदै आएको थियो । यस प्रकरणलाई कमजोर पाटी आफ्ना मान्छे जोगाउन लागेको भन्दै देउवाले अब पाटी चलाउन नसके निष्कर्ष सहित उनी दरतका नेताहरू सार्वजनिक बहसमा उत्रिएका थिए ।

यसो परिवेशमा बैठक राख्दा चर्को आलोचना हुने ठानी निरन्तर बैठक छुन्दै आएका देउवाले पछिल्लो समयमा एकाक किन र कसरी बैठक राख्ने भने जिज्ञासा आमरूपमा थियो । बैठकको आयोजनसवै देउवा आफ्नो आलोचनाको ठाउँमा प्रशंसा हुने नयाँ सूत्र लिएर कांग्रेस बैठकमा फुकेले ।

फैसलक मातहत बैठक लाग्न गराएका देउवाले एकाक कांग्रेसमा मात्र हैन, अन्य नागरिक क्वाट समेत प्रशंसा पाउन सफल भए भने पाटीलाई पारदर्शी बनाउने संकल्पमा नयाँ बहस पनि सुरुना गरे । बैठक कामानयनमा चर्को आलोचना हुन्छ भन्नेको त खास आलोचना मात्र भएर प्रफुल्ल हुँदै बैठक समाप्त गरे ।

नेपाली कांग्रेसमा के त्यस्तो पिच थियो र कांग्रेसले बैठक लाग्न गराएर सबैलाई देखायो ? कुनै नयाँ सिकाइ र सफलताको कथा थियो ? कुनै राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय महत्त्वको विषयमा बहस थियो ? वा कांग्रेस नेताहरूका कुनै विलक्षण ब्या कथा थियो र आम जनतालाई देखाउनु थियो ? वा लोकप्रियतावादी राजनीति हावी हुँदा देशमा निर्माण भएको एक खालको निराशा र अफोसको वातावरणलाई शलत पार्ने विषयकलु ? वा नेपाली जनतालाई उनीहरूको भ्रमियप्रति आशर र उत्साह भरी विश्वास दिनुलाई बुराका ?

बैठक समाप्त हुँदा यस्तो केही भेटिएन । लाग्नु बैठक पारदर्शी र लोकतान्त्रिक अभ्यासका लागि भनिए पनि खासमा देउवाको यो निर्णय

पाटीभित्र हुनुपर्ने जीवन फिटिक्न बहसलाई तिलेज पार्ने एपुष्टिदत चयन थियो । यसबाट उनी चर्को आलोचनाबाट मात्र जोगिएनन् बर प्रशंसा पाउन सफल भए ।

त्यही मात्र हैन पार्टीभित्र शक्तिसामन्त भएको पनि सन्देश दिए । उनले नबोली नबोली शरणार्थी प्रकरणमा जोडेर प्रश्न उठाउन आरुङ देउवा, मन्जु बर्षिणलाई जोगाउने र बालकृष्ण बर्षिणलाई तिलम्वन गर्न सक्ने बहादुर्य बनाए । बैठकको अन्तिममा पार्टीभित्र सबै ठीक छु र देशभित्र सबै ठीक छु भन्ने तहको सन्देश दिन सफल भए । सारमा बैठक उनका लागि फलदायी भयो ।

साँचोको बचाउ

नवकली मुटानी शरणार्थी प्रकरण नेपालको राष्ट्रियता र स्वाभिमानसँग जोडिएको गम्भीर विषय बनेको छ । अनेक किसिमका जलकन, सेटिङ गरेर नेपाली नागरिकलाई अनारगिक बनाउने अर्थात् भूटानी शरणार्थी बनाउने काम इतिहासमै अत्यन्त सञ्जास्यद र विडम्बनापूर्ण बनेको छ । अहिलेसम्म प्राप्त तथ्य र प्रमाणका आधारमा पूर्वमन्त्री रहेका ठूला नेताहरू, बहालस्थाना संघिवहहरू सहित विचौतिसवाहहरूलाई अद्यानलेले परिशका लागि पुनःमा पठाएको छ ।

आरोप साभिसंगै अनुसन्धानमा सहयोग पुऱ्याउन भन्दै एमालेले आफ्ना संघिव टोपबहादुर रायमाझीलाई तिलम्वन गरिसकेको छ भने कांग्रेसले पनि आफ्ना नेता बालकृष्ण खाणलाई तिलम्वन गर्नु भनेर धेरैको अपेक्षा थियो । कर्तीय कांग्रेस कार्यकर्ता तथा आम नागरिकले समेत खाणलाई तिलम्वन गर्नका लागि दबाव दिए । तर देउवा र उनको समूह खाणलाई तिलम्वन गर्न तयार भएन ।

देशको इज्जत, प्रतिष्ठा, सुरासन र विश्वको शासनका लागि अनिवार्य शर्तका रूपमा रहेको र कांग्रेस पार्टीकै अभिव्यक्त समेत जोडिएको यस प्रकरणमा सहभागी रहेको भन्दै प्रश्न उठेका आरुङ देउवा तथा मन्जु बर्षिणलाई अनुसन्धानको दायरामा ल्याउन र बालकृष्ण खाणलाई तिलम्वन गर्न यो केन्द्रीय समितिगत बैठक सफल हुने विश्वास गरिएको थियो । तर योको ठीक उठ्यो । खाणलाई तिलम्वन गर्न सिंगो केन्द्रीय कमिटी एकजुट होला भनेको त उनलाई जोगाउनु, उनका पक्षमा माहोल बनाउने र उनलाई तिलम्वन गर्न यो एकजुट भयो ।

अष्टाचार आरोपमा जेल परेका विजय गच्छदार, टेकबहादुर गुडको उदारणर दिदै कुनै पनि कसुरमा आरोपित हुनासाथ तिलम्वन गर्ने कांग्रेसको परम्परा नभएको यथार्थतावादी तर्क राखेर केन्द्रीय सदस्यहरूले तिलम्वन गर्नु नपर्ने बताए । उठ्यो घरको सदस्य हुनुहुँदा हँदा बचाउन नसकेको भन्दै नेतृत्वको आलोचना गरे ।

नयाँ युग सृष्टाउँती सुरासन, विधि र पद्धतिमा पाटीलाई डोऱ्याउनुको सट्टा पुनःमा रहेका व्यक्तिका पक्षमा वकालत गरे । यसले उनीहरूको सोच, विचार, देश र जनताप्रतिको जवाफदेहिता, सुरासनप्रतिको प्रतिबद्धतामा प्रश्न उठेको छ । भविष्यमा आफूहरूमार्थि पनि यस्तै दुःख परेमा पाटीले जोगाउनुपर्ने दलित उनीहरूले पेश गरे । यस्ता नेता र पाटीबाट अब नेपाली जनतले के अपेक्षा गर्न सक्छन् ?

महामन्त्रीहरूको आलोचना

कांग्रेसका महामन्त्रीद्वय विश्वप्रकारा शर्मा र गगन थापा कांग्रेसमा मात्र नभई सिंगो देशमा आशा जगाउने युवा नेताका रूपमा परिचित छन् । उनीहरू आफ्नै बन्बुतानले संघर्ष गरेर महामन्त्री भएका पनि हुन् । उनीहरूको कांग्रेसलाई रूपान्तरण गर्ने, विधि र पद्धतिमा हिडाउने र देशको समुन्नीकता लागि काम गर्ने

योजना अगाडि सारेका छन् ।

कांग्रेसलाई अब नयाँ पुस्ताले नेतृत्व गर्नुपर्ने पनि उनीहरूको धारणा छ । तर, केन्द्रीय कमिटीको बैठकमा ती विषयमा छलफल गरेर कांग्रेसले अपावल विस्तुको सट्टा उठ्दै उनीहरूमार्थि विभिन्न आरोप लगाएर आलोचना गर्ने र उनीहरूको हुर्मत लिने काम भयो ।

आफूमार्थि भएको आलोचना सहन नसकेका र पाटी सताय भएको आफ्नो सर्व्वथ गुमाउन नचाहेका देउवाले राजनीतिक रूपमा महामन्त्रीहरूलाई कमजोर पार्ने र आफ्नो प्रभाव बढाउने कलखर साथ बैठकलाई लाजब गर्नु योजना बनाएका थिए । साथै आफ्नो गुटका नेताहरूलाई प्रतिबन्ध गर्न लगाएका थिए ।

नमन्दै बैठक उनले चाहे जस्तो भयो । पाटीसत्ता तथा राज्यसत्ताका विभिन्न पदमा पुग्ने लालसा बोकेको स्वार्थी भ्रुङ्कुलेले युवाको आवाज बोल्ने, परिवर्तन र रूपान्तरणका एजेन्डा बोल्ने भन्दा पनि नेतृत्वको गुणगान गराएर दास मानसिकता प्रदर्शन गरे । पुरानो खड्करी पाटी सत्ताको संरक्षणमा रमाएर न कांग्रेस रूपान्तरण सम्भव छ न देशको समुन्नीक ।

देशको राजनीति अग्रिय छ । लोकप्रियतावादको राजनीतिबाट उदरएका नयाँ दलहरू युवाको नेतृत्वमा छन् । यस्तो परिवेशमा ८० वर्ष पुरान लागेको बुद्ध सभापतित्वमा स-सम्मान विदाइ गरेर नयाँ पुस्तालाई नेतृत्वमा स्वर्णित गराउन सक्ना मात्र नयाँ पाटीभित्र कांग्रेसले प्रतिस्पर्धा गर्न सक्ने हो । तर दास मानसिकताबाट बाहिर आउन नसकेका कांग्रेस केन्द्रीय सदस्यहरूले देउवाको गुणगान गराएर महामन्त्रीहरूको हुर्मत लिए ।

बेगतरा जरेका सवाल

राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय परिवेशको विस्तृत विश्लेषण सहितको प्रतिबन्ध पेश गर्नु कांग्रेसको संस्थागत धारणा बूझ्न सकिरन । महामन्त्रीले पेश गरेको सामाजिक कार्ययोजना बाहिक अरु कुनै विषयमा कांग्रेसको ठोस धारणा आएन । खासमा उसले धेरै कुरा बेगतरा गरेको देखियो । संसदको ठूलो आधिकारिक दलको बिके यस्तो दिशाहीन हुनु दुःख घटाने हो ।

कांग्रेस बैठक समाप्त हुँदा देशको अवस्था पनि ठीक छु र पाटीभित्र पनि सबै ठीक छु भन्ने भाव देखियो । के अवस्था त्यस्तै हो त ? विधान अनुसार चने, आचारिक लोकतन्त्रको अभ्यास सहित नेतृत्व हस्तांतरण गर्ने, निश्चित वर्ग र समुदायको मिडिकेट भती भएको कांग्रेसको नेतृत्वलाई समावेशी बनाउने, युवाहरूलाई नेतृत्वमा पुऱ्याउने र प्रमाणिकताको प्रभाव छोड्ने जस्ता सवाल कांग्रेसमा बहस गर्ने नपर्ने हो र ?

यसैगरी शरणार्थी काण्ड, सुन तहकी काण्ड, ललितानिवास काण्ड, कोशी समुन्दन काण्ड, वैदेशिक पलायन, राजनीतिक विस्थापता, भूराजनीतिक चषखेड, सुरासन, विकास र समृद्धि, आदि विषयमा कांग्रेसको ठोस धारणा आउनुपर्ने होइन र ?

पुराना दलहरूमा देखिएको मुन्यहीन राजनीति, सत्तास्वार्थ र अकर्मन्त्याका कारण लोकप्रियतावादी नयाँ शक्तिको उदय भएको छ र देशमा एक खालको अन्तर्गत र अस्तरिता बढेको छ । चरम राजनीतिवादीहरूको शिकार हुँदा राज्यका अंगहरू कमजोर भएका छन् । संघीयताप्रति विस्तुका बढेदो छ । परिवर्तनका मुद्दा उठ्नेसँ बहरा देखिएको छ । सारमा लोकतन्त्र कमजोर हुँदैछ । यस्तो परिवेशमा कांग्रेसको बैठक जे-जसरी चल्नो र सम्पन्न भयो त्यसले कांग्रेसले अब देश र जनताको आशा र अपेक्षा अनुसारका एजेन्डा बोल्न र समग्र देशको त्त्रुत्व गर्न सामर्थ्य गुमाएको सन्देश दिएको छ ।

(साभार: अनुसन्धानकर्ता)

महत्त्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू	
मन्त्रद्वान्तर प्रहरी	एम्बुलेन्स सेवा
प्रहरी कन्ट्रोल: १००	नेपाल रेडक्रस: ४२००११, ९८४४२०२९४२
जिल्ला ट्राफिक: ४२०५९९	हेटीडा अस्पताल: ४२०३०४
बडा प्रहरी: ४२०५९९	परिवार नियोजन संघ: ४२०७४९, ९८४०४००
पशुपतिनगर इलाका: ४२०४९८	महहरी रेडक्रस: ९८४१०४८२१
पाण्डु इलाका: ६२०४६७	छतिवन रेडक्रस: ९८४१९२२११
महहरी इलाका: ९८४४०९०११६	श्रीमफेदी रेडक्रस: ६२०४९९
काभ्रेपलाञ्चली: ९२१९८०	पाण्डु रेडक्रस: ९८४१००७४०१
इलाका फापरवारी: ९२१९८०	बडबारादी रेडक्रस: ९८४१००२६२४
इलाका श्रीमफेदी: ९९१४६२	सदरमार्गी अस्पताल: ०७४२४४७३, ९८४११११४
इलाका डिमन: ९८४२९२९३८२१	बसामार्गी एम्बुलेन्स: ९८४२९२७७७
बीकोटाल चौकी: ९७४२४४४४०१	बास्य सङ्घ: १०१
चित्तौड चौकी: ९९२०००	बाल हेल्थसाइन नेपाल: १०६
चौडाङ चौकी: ९८४४०४४६०४	माइती शैत्यम: ४२१०४०
नेवारमानी चौकी: ९७४४०००२९९	अष्टाङ बाल अस्पताल: ९८४४२९६४४४
फल्के चौकी: ९८४४०३१३९८	सांख्यिक हिराको लागि
पदमपोखरी चौकी: ९८४४०९९७७९	राज्याङ्कुरा राष्ट्रिय बैठक

भोलिको पात्रो	
भोलि वि.सं. २०८० साउन १७ गते कृषार २ अगष्ट २०२१ । प्रीतिपा, अधिकांश श्रावण कृष्णपक्ष ।	
अनलागा ११४३ ने.सं. । सुबोध ४:२८, सुबुधित ६:४१ ।	

आजको सशिफल	
मेघ : मानसिक चिन्ता	तुला : परिवारमा हर्ष
बुध : कार्यान्तरणको योग	धनुष : व्यवसाय फस्टाउने
शुक्र : व्यर्थ प्रमण	घनु : नैराश्रयता
कर्मकट : मान प्रतिष्ठा वृद्धि	अक्रूर : परिश्रमबाट सफलता
रिह : धनशानि	कुरुम : सम्पत्तिसम्बन्धी विवाद
कव्या : हर्ष धरिने	मीन : मित्रबाट विरोध

इन्जिनियर जनशक्तिमाथि राज्यले गरेको विभेद

राज्यको शान्ति र विकासको लागि इन्जिनियर पदको विज्ञानमा छुट्टी तह कायम गरी माग गर्ने प्रचलन देखियो । यो प्रचलन अर्को कायम छ । छुट्टी तहको समस्या अन्य तहभन्दा बढी नै छ । समायोजनपद्धति संघीय निजामती सेवामा कार्यरत राजपत्रपत्रित शाखा अधिकांशमा 'अधिकृत छुट्टी' एक तह तह हुने गरी निजामती सेवामा मनोवैज्ञानिक विभेद कायम हुने प्रावधान राखेर असमान अभ्यासको बालनी भएको छ । यो विभेदविषयमा नेपाल इन्जिनियर्स एसोसिएसनले निरन्तर आवाज उठाउँदै आइरहेको छ । सरकारको जुनसुकै तहमा इन्जिनियरको दरबन्दीभित्र विज्ञानपत्र माग गर्दा सवा प्रवेशको तह न्यूनतम साठी कायम हुनुपर्ने भनी विभिन्न तिकायमा जोडदार माग उठाउँदै आइरहेको छ । त्यसको परिणाम स्वरूप बागमती प्रदेशले अग्रदेशमार्थत यो विषयलाई समायोजन गरिसकेको र कोशी प्रदेश तथा गण्डकी प्रदेशमा इन्जिनियरको सुरु सेवा प्रवेश न्यूनतम साठी तह कायम गर्ने विषयमा सकारात्मक प्रतिक्रिया भएको छ ।

संघीय तथा प्रदेश सरकारको आगामी निर्वाचनपछि पठन हुने सरकारले यो विषयमा ध्यान पुऱ्याउनु छुट्टी भनेर सामिले आशा गरेका छु । बागमती, गण्डकी र कोशी प्रदेशले स्थापित गरेको नभिरलाई अन्य प्रदेशहरूले पनि अनुसरण गरी इन्जिनियरलाई सेवा प्रवेशमा न्यूनतम साठी तह कायम गरी कर्मचारी भर्ना गर्ने परिपाटीलाई स्थापित गर्नका लागि नेपाल इन्जिनियर्स एसोसिएसन निरन्तर प्रयासमा छ ।

यहाँ भने पनि विषय के हो भने, प्राविधिक सेवाका कर्मचारीले आफ्नो क्षेमा गहन

शान्तिमा सुधारका केही नवीन प्रयास भएका छन् । २०२६-६३ को जनशान्तिनियमबाट देशको शासकीय स्वरूपमा आरुभ परिकर्तन भयो । राज्यको पुनर्संरचनासवै सरकारका हरेक तह र तहकाको पुनर्संरचना गर्न स्वाभाविक नै थियो । नेपालको संविधान-२०७२ आरी भाएरपचात देश संघीय लोकतान्त्रिक गणतान्त्रिक मुनुकमा परिवर्तन भयो । जस अनुसार तीन तहका सरकार बने । सोही अनुसूच सरकार सञ्चालनका लागि कर्मचारीको नियुक्ति तथा ब्यटन पटनको कार्यविधि तयार गरी स, प्रदेश र स्थानीय तहमा आवश्यकता र औचित्यजनुसार कर्मचारीको दर बन्दी व्यवस्थापन गरियो ।

संघीयता कार्यान्वयन तथा स्थापित्वका लागि तत्कालीन सरकारले कर्मचारी समायोजन ऐन-२०७४ को व्यवस्था गर्‍यो । केन्द्रीय सरकारको मातहतमा रहेका कर्मचारीलाई स, प्रदेश र स्थानीय तहमा गरी ३ तहमा समायोजन गर्ने कानुन निर्माण गरियो । तत्कालीन अवस्थामा समायोजन ऐनका विभिन्न विषयमा इन्जिनियरहरूका (प्राविधिक जनशक्तिको) बुट्टे निर्माहहरू रहेका थिए ।

त्यसका लागि तत्कालीन संघीय मन्त्रिणा तथा सामान्य प्रशासनमन्त्री लालबहाु पाण्डेद्वारा नेपाल इन्जिनियर्स एसोसिएसनका तर्फबाट पटक पटक भेट गरी समायोजनमा भएका अवसरलाई बुझाउन रूपमा औत्साहकै त्यसको उचित समायोजन तथा व्यवस्थापन गर्न अनुरोध गरिएको थियो । फलस्वरूप केही माग समायोजन भए भने केही पूरत भएनन् । तीस तहमा कर्मचारी समायोजन भएपनि पदपूर्ति तथा करार सेवामा

सम्बन्धित तिकायले कर्मचारी माग गर्दा विशेष गरी इन्जिनियर पदको विज्ञानमा छुट्टी तह कायम गरी माग गर्ने प्रचलन देखियो । यो प्रचलन अर्को कायम छ । छुट्टी तहको समस्या अन्य तहभन्दा बढी नै छ । समायोजनपद्धति संघीय निजामती सेवामा कार्यरत राजपत्रपत्रित शाखा अधिकांशमा 'अधिकृत छुट्टी' एक तह तह हुने गरी निजामती सेवामा मनोवैज्ञानिक विभेद कायम हुने प्रावधान राखेर असमान अभ्यासको बालनी भएको छ । यो विभेदविषयमा नेपाल इन्जिनियर्स एसोसिएसनले निरन्तर आवाज उठाउँदै आइरहेको छ । सरकारको जुनसुकै तहमा इन्जिनियरको दरबन्दीभित्र विज्ञानपत्र माग गर्दा सवा प्रवेशको तह न्यूनतम साठी कायम हुनुपर्ने भनी विभिन्न तिकायमा जोडदार माग उठाउँदै आइरहेको छ । त्यसको परिणाम स्वरूप बागमती प्रदेशले अग्रदेशमार्थत यो विषयलाई समायोजन गरिसकेको र कोशी प्रदेश तथा गण्डकी प्रदेशमा इन्जिनियरको सुरु सेवा प्रवेश न्यूनतम साठी तह कायम गर्ने विषयमा सकारात्मक प्रतिक्रिया भएको छ ।

संघीय तथा प्रदेश सरकारको आगामी निर्वाचनपछि पठन हुने सरकारले यो विषयमा ध्यान पुऱ्याउनु छुट्टी भनेर सामिले आशा गरेका छु । बागमती, गण्डकी र कोशी प्रदेशले स्थापित गरेको नभिरलाई अन्य प्रदेशहरूले पनि अनुसरण गरी इन्जिनियरलाई सेवा प्रवेशमा न्यूनतम साठी तह कायम गरी कर्मचारी भर्ना गर्ने परिपाटीलाई स्थापित गर्नका लागि नेपाल इन्जिनियर्स एसोसिएसन निरन्तर प्रयासमा छ ।

यहाँ भने पनि विषय के हो भने, प्राविधिक सेवाका कर्मचारीले आफ्नो क्षेमा गहन

जान हासिल गरेका हुन्छन् । त्यो विज्ञान प्रशासनिक कर्मचारीमा हुँदैन । ऊ आफ्नो क्षेमा गम्भीर अध्ययन, अनुसन्धान, साधना, अभ्यास र प्रयोगका माध्यमबाट निपुण र प्रमाणिकता आधारमा आफ्नो विवेकको प्रयोग गरी निर्णय लिनु सक्छ ।

प्रविधिकले प्रशासन सेवा जस्तो परम्परागत धारणामा कायम गर्ने भन्दा विषयकलुको गाम्भीर्यता, महत्त्व र समाज तथा राष्ट्रलाई मिलने दीर्घकालीन प्रतिक्रिया बालेमा राष्ट्रको हित र जनताको सेवालार्इ केन्द्रमा राखेर काम गर्नु । तसर्थ इन्जिनियरिङ विषय अविषयभन्दा पृथक विषय भएको हुनाले प्राविधिकहरूलाई उच्च मनोबलका साथ कायम गर्ने वातावरणको सिर्जना गर्नु राज्यको प्रमुख दायित्व हो । पठन/बिकिसक सरकारी सेवामा प्रवेश गर्दा हुनु तह आठौं कायम हुने कानुनी व्यवस्था छ । त्यस्तै इन्जिनियर प्राविधिक जून व्यक्तिको विभिन्नपद्धि विषयमा स्नातक उपाधि हासिल गरी नेपाल इन्जिनियरि

